

N:o 27.

Af Herr **Troilius:** *Angående beviljande af en pension å 600 Kronor åt f. d. Öfverdirektören vid statens jernvägstrafik, Friherre Carl Ulfson Sparres enka, Emelie Sparre, född Cederström.*

Den 5 Mars 1873 afled vid Höganäs efter en kort sjukdom f. d. Öfverdirektören vid statens jernvägstrafik, Friherre Carl Ulfson Sparre, och efterlemnade enka med sex minderåriga oförsörjda barn. Mången erinrar sig utan tvifvel den saknad detta dödsfall väckte bland alla dem, som med Friherre Sparre haft beröring inom de vidsträckta områden, der han under de senare åren af sin tjenstemannatid utöfvade en nitisk och samvetsgrann verksamhet.

Att jag nu med anledning af detta dödsfall vågar påkalla Riksdagens uppmärksamhet, oaktadt Friherre Sparre redan 9 månader före sin död lemnat statens tjenst, har sin grund i de ömmande omständigheter, hvari den affidne efterlemnade enka och barn, och jag hoppas att Riksdagen ej må finnas obenägen att lyssna till ett förslag, som går ut på att i någon mån bispringa en förtjent mans nödställda efterlevande.

Friherre Sparre var född den 31 Mars 1832 och inträdde i statens tjenst den 27 November 1850 såsom underlöjtnant vid Konungens Svea Lifgarde, men öfvergick efter afslutade studier vid Mariebergs läroverk till Väg- och Vattenbyggnadscorpsen den 24 September 1858, sedan han redan förut tjenstgjort vid statens jernvägsbyggnader såsom nivellör. Året derpå förflyttades Sparre till trafikförvaltningen, der han fortfor att vara anställd först såsom stationsinspektör, sedermera såsom trafikdirektör och intendent samt från den 13 Oktober 1865 såsom föredragande i Trafikstyrelsen, och slutligen från den 14 December 1869 såsom Öfverdirektör vid samma, då definitivt organiserade styrelse, intill den 31 Maj

1872, då han lemnade denna befattning och på samma gång det allmännas tjänst, för att öfvertaga det honom erbjudna disponentskapet vid ett enskildt industriellt verk.

Utan att hafva någonting ärft, hade Friherre Sparre fulländat en lång studiekurs och sedermera i lägre tjänstegrader, emot ganska ringa arvoden, uteslutande egnat sina krafter åt de honom anförtrodda värf, samt först efter 20 års verksamhet i statens tjänst uppnått sådana inkomster, som möjligen kunde vara tillräckliga för en tarflig bergning med familj, men icke till någonting derutöfver. Det var under inflyttandet af ekonomiska bekymmer och efter mycken tvekan som Friherre Sparre lemnade det embete, der han på kort tid förvärfvat anseende för framstående duglighet, och emottog en enskild befattning, som skulle fördubbla hans inkomster. Sannolikt hade han äfven uppnått det åsyftade målet, ekonomiskt oberoende, derest Försynen lemnat honom en längre lifstid; men, såsom jag förut anført, omintetgjordes förhoppningen härom redan 9 månader efter tillträdet af den nya befattningen, då döden satte en gräns för alla hans sträfvanden.

Friherre Sparre har efterlemnadt enkan, Friherrinnan Emilie Sparre, född Cederström 1832, samt 6 barn: Anna Lovisa, född 1860, Emilie Ebba, född 1862, Ulf Lars, född 1864, Signe Ingeborg, född 1866 samt tvillingarne Pehr Sixten och Märta Carolina, födde 1870.

Enligt bouppteckningen uppgingo sterbhusets tillgångar till 34,471 R:dr 25 öre och skulderna till 49,253 R:dr 19 öre, lemnande en brist af 14,471 R:dr 94 öre, som skulle hafva gjort boets afträdande till borgenärerne nödvändigt, om icke slägt och vänner mellankommit och betäckt denna brist.

Emellertid skulle enkan med sina sex barn hafva varit utblottade på allt, om icke aktningen för den afidne, ovanligt kraftfulle, begåfvade och duglige mannens minne framkallat enskild hjälp, som tills vidare räckte de värnlösa en räddande hand i de svåraste bekymren, och derest ej det enskilda bolag, i hvars tjänst Sparre öfvergått, hade, i hvad på detsamma ankommit, lemnat bidrag till deras understöd.

Frågan är nu den, om äfven staten för sin del vill lemna något bidrag för samma ändamål. Enligt min uppfattning har staten en förbindelse härtill. Den redan åstadkomna hjälpen kan ej vara tillräcklig för så många, och det är med kännedom om Friherre Sparres utmärkta förtjenster vid ordnandet af förvaltningen af statens jernvägstrafik, just då den började utvecklas till allt större dimensioner, och taga mångsidiga arbetskrafter i anspråk, jag, såsom Sparres fordne chef, anser mig ega anledning att till Riksdagen vördsamt göra en hemställan att, i be-

traktande af de ömmande omständigheterna, äfven af statens medel må lemnas ett understöd åt de efterlevande, såsom en gärd af erkänsla för den aflidnes oförtrutna nit och stora duglighet i statens tjänst.

Vid Friherre Sparres afgång från trafiktjensten voro ännu icke de pensionsanstalter vid statens jernvägstrafik grundlagda, som numera och så väsendtligen utgöra tjänstepersonalens hopp och stöd för framtiden; men om Sparre qvarblifvit i statens tjänst, så hade enkan och barnen vid hans frånfälle varit berättigade till en årlig pension af 1,200 Riksdaler, som nu icke kunna dem af denna fond tillerkännas.

Att den enskilda välviljan och främst det bolag, i hvars tjänst han blott under 9 månader fick qvarblifva, i sin mån behjertat enkans och barnens nödställda belägenhet är i min tanke ett godt bevis, huru den aflidnes förtjenster blifvit uppskattade och bör ej för Riksdagen blifva en bevekelsegrund att under förevarande omständigheter vägra äfven sitt erkännande af den framstående skicklighet, kraft och oegennyttia, som Friherre Sparre under hela sin 22-åriga verksamhet i statens tjänst städse ådagalagt; och jag vågar, med hänvisning till anförda bevekande omständigheter, vördsamt hemställa,

att Riksdagen behagade åt f. d. Öfverdirektören vid statens jernvägstrafik, Friherre Carl Ulfson Sparres enka, Emilie Sparre, född Cederström, anslå en årlig pension af sexhundra Kronor, att af statsmedel utgå så länge Friherrinnan Sparre lefver ogift.

Om remiss af denna motion till Stats-Utskottet får jag vördsamt anhålla.

Stockholm den 28 Januari 1874.

C. O. Troilius.